

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Giżycka w 2021 r.**

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Giżycka został przyjęty Uchwałą nr XXII/13/2020 Rady Miejskiej w Giżycku z dnia 12 lutego 2020 r. W imieniu Burmistrza zadania programu realizowało i koordynowało Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku przy współpracy z instytucjami, służbami, stowarzyszeniami oraz osobami prawnymi działającymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Polski model przeciwdziałania narkomanii wynikający z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oparty jest na trzech wzajemnie uzupełniających się programach realizowanych na różnych poziomach administracji: rządowej, samorządu województwa i samorządu gminnego. Organ wykonawczy samorządu województwa opracowuje projekt Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uwzględniając kierunki i rodzaje działań określone w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii oraz zadania ustawowe:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Natomiast do zadań własnych gminy w tym zakresie należy:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Jednym z problemów społecznych występujących w naszym kraju jest używanie substancji psychoaktywnych, które powoduje szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia promują działania zmierzające do upowszechniania zdrowego stylu życia, a jednym z jego elementów jest powstrzymanie się od nadużywania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków. Osiągnięcie takiego celu jest możliwe jedynie poprzez ścisłą interdyscyplinarną współpracę i ścisłą koordynację działań wielu instytucji zajmujących się profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii. Warto dodać, że efektywne działania profilaktyczne zmierzające do ograniczania używania środków odurzających mogą wpływać korzystnie na szersze aspekty życia społecznego, zapobiegać przestępczości, chronić zdrowie, zapobiegać problemom szkolnym i rodzinnym.

Stosowanie substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe w naszym kraju oraz psychospołeczne skutki skupione wokół tego zagadnienia są zagrożeniem, któremu należy zapobiegać. Problem ten dotyczy coraz młodszej grupy wiekowej. Używanie środków psychoaktywnych współegzystuje z destrukcyjnymi zachowaniami i przestało dotyczyć środowisk głęboko patologicznych i dużych skupisk miejskich. Migracje wewnątrz kraju i czasowe przemieszczanie się obywateli, a także coraz większy dostęp do zdobyczy techniki wpływa na dostępność środków psychoaktywnych także w naszym mieście.

Zgodnie z założeniami profilaktyki uniwersalnej, najbardziej adekwatnymi działaniami podejmowanymi przez samorząd są akcje edukacyjne i informacyjne, których adresatami są różne grupy wiekowe, przy czym uzasadnione jest wkraczanie z nimi systematycznie już od najwcześniejszych lat szkolnych. Dlatego też Centrum Profilaktyki od lat włącza się w ogólnopolskie kampanie profilaktyczne i za pośrednictwem szkół przekazuje materiały najmłodszym mieszkańcom Giżycka oraz młodzieży.

Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej problematyki narkomanii korespondują ściśle z zadaniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dlatego też znaczna część działań została ujęta w sprawozdaniu z realizacji w/w programu.

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Giżycka było ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Dzięki działalności terapeuty i psychologa CPUiS oraz możliwości skorzystania z pomocy ośrodków terapeutycznych cel ten został osiągnięty w stopniu dobrym. Trudnością okazała się realizacja części działań w stosunku do dzieci i młodzieży w szkołach ze względu na ograniczenia w nauce stacjonarnej i kwarantannę uczniów. Niemniej jednak zadania te były realizowane w ramach Świetlicy Socjoterapeutycznej, MKiS „Pełna Chata” i Streetworking Giżycko, częściowo także w formie zdalnej.

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Giżycka zrealizowano następujące zadania:

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Do Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Giżycku kierowano wnioski o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec nadużywających alkoholu, w 3 przypadkach dotyczyły one osób, które równocześnie zażywają narkotyków. Stąd komisja motywowała uczestników postępowania także w kierunku terapii uzależnień od środków psychoaktywnych.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

W punkcie konsultacyjnym CPUiS rodzice, którzy mają problemy z dziećmi eksperymentującymi ze środkami psychoaktywnymi korzystali z pomocy psychologa, terapeuty i pedagoga. W przypadku stwierdzenia uzależnienia kierowani są do specjalistycznej pomocy terapeutycznej (m.in. NZOZ Poradnia Terapii Uzależnień, ośrodki „Monar”, PORE).

Elementy przeciwdziałania narkomanii i szkodliwości zażywania środków uzależniających wpisane są w funkcjonowanie Świetlicy Socjoterapeutycznej i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej „Pełna Chata” oraz Streetworking Giżycko. Dzieci korzystające z opieki tych placówek objęte były opieką psychologa i pedagoga. Organizowane były też dla nich spotkania z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w celu uświadomienia prawnych konsekwencji posiadania i spożywania narkotyków.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- Sfinansowano szkolenie dla nauczycieli „Narkotyki, dopalacze, leki – profilaktyka, rola szkoły i nauczycieli. W szkoleniu wzięło udział 10 osób z SP1, SP3 i SP7.
- Zakupiono testy narkotykowe do internatów ZSEil, ZSKŚiA.
- W ramach ogólnopolskiej kampanii „Narkotyki – to mnie nie kręci”, sfinansowano zakup materiałów do szkół (karty pracy, scenariusze dla nauczycieli, ulotki dla rodziców, plakaty). Materiały zostały wykorzystane w pracy nauczycieli podczas działań profilaktycznych.

Zadanie 4

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

1. Prowadzono stałą współpracę z kuratorami sądowymi oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w celu pomocy osobom uzależnionych od substancji psychoaktywnych.
2. Na bieżąco były uaktualniane dane na temat instytucji, placówek oraz osób prowadzących działania profilaktyczne i lecznicze.
3. Korzystano z wytycznych Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie standardów realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym.
4. Włączano się w realizację ogólnopolskich programów profilaktycznych, które zmierzają do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji fizycznej, zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży: „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Bez chemii na drodze”.

Zadanie 5

Ocena zjawiska narkomanii, jego rozmiarów i związanych z nim zagrożeń na terenie miasta.

W celu realizacji tego zadania współpracowano z placówkami oświatowymi, Policją i Strażą Miejską. Z tych źródeł pozyskano aktualne dane,

na podstawie których można stwierdzić, że rozmiar zjawiska narkomanii na terenie miasta Giżycka jest niski. Szczegółowe dane zostały wykorzystane w diagnozie problemów uzależnień Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2024 dla Miasta Giżycka.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii były dochody budżetu gminy pochodzące z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Finansowe sprawozdanie z realizacji Gminnego Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Giżycka za rok 2021 zostało ujęte w sprawozdaniu z wykonania budżetu CPUIS.

Opracowała:

Ewa Ostrowska

Dyrektor Centrum Profilaktyki Uzależnień
i Integracji Społecznej w Giżycku

Giżycko, 2022-03-28